

תפיסת ביקורת המדינה

מטרת התפיסה

תשתית נורמטיבית

חזון מבקר המדינה

עקרונות הליבה – תמצית

עקרונות הליבה - פירוט

מטרת התפיסה

1. 'מסגרת-על' המציגה את תכלית עשיית המשד בתחום ביקורת המדינה.
2. מסמך 'מתווך' בין החוק והחזון לבין המתודולוגיות והפרקטיקות.

תשתית נורמטיבית

1. חוק יסוד: מבקר המדינה וחוק מבקר המדינה.
2. הקוד האתי של משד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור.
3. חזון מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור.
4. התקנים הבין-לאומיים של INTOSAI.
5. השוואות בין-לאומיות לגופי ביקורת מדינה בעולם.
6. תורת ביקורת המדינה ומדריך מקצועי.
7. התקנים המקצועיים של IIA.
8. מידע מתוך 'עיונים בביקורת המדינה'.

חזון מבקר המדינה

משד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור עורך ביקורת בונה, אובייקטיבית ומכבדת המכוונת אל אתגרי העתיד, מגבירה את הנשיאה באחריות של הגופים המבוקרים, מטייבת את פעולתם ומקדמת את מילוי ייעודם ואת התועלת לציבור

עקרונות הליבה – תמצית

תשומות

1. ביקורת המדינה עצמאית, אובייקטיבית ובלתי תלויה.
2. ביקורת המדינה מבוצעת בהתאם לחוק, ביושרה, בשקיפות ובהתאם לכללי מנהל תקין.

3. ביקורת המדינה מקצועית, חותרת למצוינות ולשיפור מתמיד.

תהליכים

4. ביקורת המדינה פועלת בראייה מערכתית לאיתור ליקויים ופערים ולמציאת בעיות השורש והחסמים המרכזיים.

5. ביקורת המדינה תואמת ליעדים לאומיים, לסיכונים אסטרטגיים, להיבטים חברתיים ולשינויים סביבתיים.

6. ביקורת המדינה משקפת בהוגנות את תמונת המצב המלאה.

7. ביקורת המדינה מקיימת קשר יעיל עם הגופים המבוקרים.

תפוקות

8. ביקורת המדינה אפקטיבית, מוסיפה ערך ומספקת תובנות בראייה צופה פני עתיד.

9. ביקורת המדינה מגבירה את הנשיאה באחריות.

10. ביקורת המדינה מניעה את הגופים המבוקרים לתיקון הליקויים.

עקרונות הליבה - פירוט

1. **ביקורת המדינה עצמאית, אובייקטיבית ובלתי תלויה**

א. ביקורת המדינה נתונה בידי מבקר המדינה. במילוי תפקידיו מבקר המדינה אחראי לפני הכנסת בלבד ואינו תלוי בממשלה.

ב. עצמאית בעבודתה ובבחירת נושאי הביקורת.

ג. אובייקטיבית באיסוף, בהערכה ובמסירה של מידע על הפעילות או התהליכים הנבדקים.

ד. פועלת באופן בלתי מוטה, ללא ניגוד עניינים, אינטרסים אישיים או אחרים וללא משוא פנים.

2. **ביקורת המדינה מבוצעת בהתאם לחוק, ביושרה, בשקיפות ובהתאם לכללי מנהל תקין**

א. פועלת בהתאם לחוק יסוד: מבקר המדינה ולחוק מבקר המדינה.

- ב. פועלת באמונה לפי ערכי הקוד האתי המשרדי.
- ג. מתבצעת תוך שמירה על יושרה מקצועית ואישית כדי ליצור אמון. מתנהלת בשקיפות מול הכנסת, הציבור והגופים המבוקרים.
- ד. מבוצעת לפי כללי מנהל תקין.

3. ביקורת המדינה מקצועית, חותרת למציאות ולשיפור מתמיד

- א. נעשית באופן מקצועי בהתאם לתורת ביקורת המדינה ובהלימה לתקני ביקורת בין-לאומיים.
- ב. משתמשת בכלי ביקורת ובסוגי ביקורת מגוונים, לרבות באמצעות ממשקים הדדיים בין נציבות תלונות הציבור לחטיבות הביקורת.
- ג. מתבססת על שמירה ופיתוח של יכולות מקצועיות ועל העצמת ההון האנושי כדי להיות בחזית הידע.
- ד. פועלת בצורה חדשנית ומתבססת על כלים טכנולוגיים מתקדמים.
- ה. חותרת לשיפור מתמיד בפעילותה.

4. ביקורת המדינה פועלת בראייה מערכתית לאיתור ליקויים ופערים ולמציאת בעיות השורש והחסמים המרכזיים

- א. פועלת לאיתור ליקויים בהיבטי חוקיות, מינהל תקין, טוהר מידות, מועילות, יעילות, חיסכון.
- ב. מתבצעת במבט-על הבוחן את פעילות הגופים המבוקרים באופן מערכתי תוך ניתוח הממשקים בין הגופים וביצוע השוואה ברמה הלאומית והבין-לאומית.
- ג. חותרת לאיתור בעיות השורש המהותיות בפעילותם של הגופים המבוקרים ומצביעה על החסמים המרכזיים המונעים ומעכבים את מילוי ייעודם באופן תקין ומיטבי.
- ד. מנתחת את ההשלכות הנגרמות מבעיות השורש המרכזיות ומסיקה מסקנות מתוך הפערים שבין המצב הקיים לבין זה הנדרש.

5. ביקורת המדינה תואמת ליעדים לאומיים, לסיכונים אסטרטגיים, להיבטים חברתיים ולשינויים סביבתיים

- א. מתוכננת בראייה רב-שנתית ומכוונת לאתגרי העתיד תוך התאמה למציאות המשתנה.

ב. מתמקדת בתחומי הליבה הלאומיים תוך בחינת העמידה ביעדים הנוגעים לציבור על כלל הבדיו.

ג. נותנת דגש לממדים חברתיים ולאוכלוסיות הראויות לקידום.

ד. בוחנת את פעילות הגופים המבוקרים בהתחשב בסיכונים האסטרטגיים העלולים להשפיע על מילוי ייעודם ועל פעילותם התקינה.

ה. בודקת את אפקטיביות הבקורות הקיימות בגופים לצמצום החשיפה לסיכונים.

6. ביקורת המדינה משקפת בהוגנות את תמונת המצב המלאה

א. משקפת בהוגנות את תמונת המצב המלאה העולה מהביקורת.

ב. מצביעה על ליקויים ופערים לצד יוזמות בולטות לחיוב ופעולות שבוצעו לצורך תיקון הליקויים וצמצום הפערים.

ג. מציגה מידע מדויק המבוסס על נתונים עדכניים ומהימנים.

ד. מאפשרת לגופים המבוקרים להגיב על ממצאי הדוח תוך מיצוי זכות העיון והטיעון.

7. ביקורת המדינה מקיימת קשר יעיל עם הגופים המבוקרים

א. שומרת על קשר מקצועי, ענייני, מכבד והוגן עם הגופים המבוקרים, לצורך הגברת היעילות של ממשקי העבודה ולחיזוק אמון הגופים המבוקרים בפעילות הביקורת ובתוצריה.

ב. בעלת גישה למידע בגופים המבוקרים, אוספת ומקבלת לידיה לפי דרישה מסמכים, קבצים ונתונים לצורכי הביקורת.

ג. מקפידה על חיסיון, חובת הסודיות ושמירת המידע שמועבר אליה לשם עבודתה.

ד. נשענת על כך שדוחות, חוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או הכין המבקר במילוי תפקידיו לא ישמשו ראיה בכל הליך משפטי או משמעותי.

8. ביקורת המדינה אפקטיבית, מוסיפה ערך ומספקת תובנות בראייה צופה פני עתיד

א. ביקורת בונה שפועלת לטיוב פעילותם של הגופים המבוקרים ולשיפור ביצועיהם, מקדמת את מילוי ייעודם ואת התועלת לציבור.

ב. רלוונטית ובעלת ערך מוסף ותרומה.

ג. פועלת בראייה צופה פני עתיד ומגבשת תובנות והמלצות לתיקון הליקויים, לצמצום החשיפה לסיכונים ולשיפור אפקטיביות הבקורות.

ד. מקיימת קשר ישיר עם הכנסת, חושפת את תוצריה ברבים לכלל הציבור ופועלת מול הגופים המבוקרים.

9. ביקורת המדינה מגבירה את הנשיאה באחריות

א. מגבירה את השקיפות בפעילותם של הגופים המבוקרים ומחזקת את מחויבותם לעמידה בחוק, בכללי המינהל התקין ובערכי האתיקה וטוהר המידות.

ב. פועלת לשיפור המועילות והיעילות של הגופים המבוקרים.

10. ביקורת המדינה מניעה את הגופים המבוקרים לתיקון הליקויים

א. עוקבת באופן סדור אחר דיווח הגופים המבוקרים על תיקון הליקויים.

ב. מקיימת ביקורות מעקב לנושאים שנבדקו בעבר, בוחנת את מידת ההתקדמות ואת אופן תיקון הליקויים וישום ההמלצות.

ג. פועלת ללמידה ולהפקת לקחים מערכתית, רוחבית והזדדית בקרב הגופים המבוקרים.

ד. חושפת ומנגישה את תוצריה בצורות מגוונות ולקהלי יעד רחבים.